

Erdélyi tanulmányút – Szakmai beszámoló

„Felnőttképzési jó gyakorlatok nyomában
a KultúrÁsz Egyesület”

15/KA1AE/3360

Készítette: Pete Nikoletta és Pintér Magdolna

Debrecen, 2015. 07. 27-31.

Tartalomjegyzék

Bevezetés	3
I. A romániai tanulmányút szakmai programja és az együttműködés lehetőségei	4
II. Románia felnőttképzésének főbb jellemzői.....	11
III. A fogadóintézmény felnőttképzési tevékenysége	15
IV. Elektronikus felnőttképzési szolgáltatások Romániában és a fogadó intézményben.....	18
V. Egy adaptálható jó gyakorlat bemutatása	20
VI. Románia természeti és kulturális értékei.....	22

Bevezetés

A KultúrÁsz Közhasznú Egyesület két munkatársa „Felnőttképzési jó gyakorlatok nyomában a KultúrÁsz Egyesület” című és 15/KA1AE/3360. azonosítószámú projektje keretében 5 napos szakmai tanulmányúton vett részt. Az ERASMUS+ program keretében megjelent pályázati kiírás a felnőttoktatók szakmai mobilitását támogatta. A szakmai látogatás Székelyudvarhelyre irányult 2015. július 27-31. között, ahol a fogadó intézmény a MÜTF Oktatási Központja volt. A KultúrÁsz Közhasznú Egyesületet (küldő intézmény) a szervezet két alelnöke Pete Nikoletta (alelnök, szakmai igazgató) és Pintér Magdolna (alelnök, irodavezető) képviselték. A továbbiakban a két felnőttképzési szakember szakmai beszámolója olvasható. A beszámoló első részében a tanulmányút szakmai és kulturális programjai kerülnek bemutatásra. Ezt követően a megismert ország felnőttképzésének főbb jellemzői (intézményrendszer, felnőttképzés támogatottsága, formális/nonformális felnőttképzések, jogi környezet, hátrányos helyzetűek, pályakezdő fiatalok munkaerő-piaci és képzési lehetőségei, statisztikai adatok stb.) olvashatóak. A fogadóintézmény történetét, működését, tevékenységeit és annak célcsoportjait foglalja össze a következő rész. A szakmai látogatás kiemelt feladata volt a fogadó intézményben az elektronikus felnőttképzési szolgáltatások, illetve az online tananyagok kidolgozásával kapcsolatos tapasztalatszerzés is, amelyről szintén olvashatunk a beszámolóban. A szakmai látogatás fontos részét képezte az ország hagyományainak, épített-, természeti- és kulturális értékeinek a megismerése is, amely szintén összefoglalásra kerül a jelenlegi beszámolóban.

I. A romániai tanulmányút szakmai programja és az együttműködés lehetőségei

A romániai tanulmányút keretében lehetőség nyílt megismerni a fogadóintézmény megalakulásának célját, célcsoportját, valamint mindazt a tevékenységsorozatot, amelyet nap, mint nap folytatnak a MÜTF Oktatási Központnál. A következő néhány bekezdésben a szakmai program kiemelkedő részletei olvashatóak:

Első lépésként a fogadó intézmény megismerését szolgálta az intézményi körséta és a küldő szervezet fényképes bemutatkozása. A formális és informális beszélgetések keretében a fogadóintézmény munkatársai bemutatták főbb tevékenységeiket, szolgáltatásaikat, közöttük részletes tájékoztatást adva a nyelvi és az informatikai képzésekről, a szakképzésről és a vállalati képzésekről.

Ezt követően egy műhelymunka következett a romániai és a magyarországi felnőttképzés hasonlóságairól és különbözőségeiről. A műhelymunka keretében az elmúlt évek változásait ismerhették meg a résztvevők a jövőbeni lehetőségekkel összevetve. A romániai és a magyar felnőttképzés néhány ismertetőjegye a II. pontban olvasható.

Végezetül a MÜTF-ben töltött szakmai program záró részeként egy műhelymunka került megszervezésre a lehetséges együttműködésekről, elsősorban az „Online tananyagok kidolgozásának és alkalmazásának” a témakörében.

A fogadóintézmény munkatársai nyitottak az együttműködésre és várják a jövőbeni lehetséges közös pályázati projekteket és felnőttképzéseket. A közösen megfogalmazott együttműködési tevékenységek lehetnek a következők:

Szakmai tapasztalatcsere területén:

- Fontos lenne további külföldi, nemzetközi sikeres programok, jó gyakorlatok megismerése.
- Közös műhelymunkák, szakmai találkozók, konferenciák arról, hogy a hasonló szellemiségben gondolkodó és tevékenykedő szervezetek a felnőttképzés aktuális feladatairól, jelenségeiről, illetve az újonnan fellépő igényekre és kihívásokra adandó válaszokról miként gondolkodnak.
 - Egymás hasonló témájú képzéseiben, tréningjeiben való kölcsönös részvételi lehetőségek oktatóként vagy résztvevőként

Közös pályázatok és képzési programok terén:

- Nemzetközi pályázatokban, projektekben konzorciumi partnerként vagy együttműködő partnerként történő együttműködés

- A határ mindkét oldalán érvényes és releváns képzési program közös kialakítása és működtetése
- Oktatói, hallgatói cserekapcsolat kialakítása

Szakmai tevékenységek terén:

- Szakmai tanácskozások, konferenciák, kerekasztal beszélgetések szervezésébe való bevonás, előadóként való felkérés a szervezetek által koordinált ilyen jellegű rendezvények keretében.
- Közös kiadványok készítése jól működő, sikeres programokról, kutatási eredményekről, szervezeti működésről, stb..
- Hagyományos és elektronikus tananyag készítése.
- Kutatás-fejlesztés: itt olyan együttműködésekre gondolunk, amelyek által a felnőttkori tanulás és felnőttképzés különböző kérdéseit vizsgálhatjuk.

**A KultúrÁsz Közhasznú egyesület munkatársai -
A MÜTF Oktatási Központnál**

Az Erdélyben zajló szakmai tanulmányút keretében meghatározó szerepet tölthettek be a kulturális programok. Az ország hagyományainak, épített-, természeti- és kulturális értékeinek a megismerését szolgáló tevékenységek a következő sorokban olvashatóak:

✓ Székelyudvarhely történetének, látnivalóinak megismerése, közös vacsora a fogadó intézménnyel:

A kulturális program keretében Székelyudvarhely belvárosában, a két éve megújult *Márton Áron téren* és környékén található (történelmi és oktatási célú) látnivalókhöz látogattunk el.

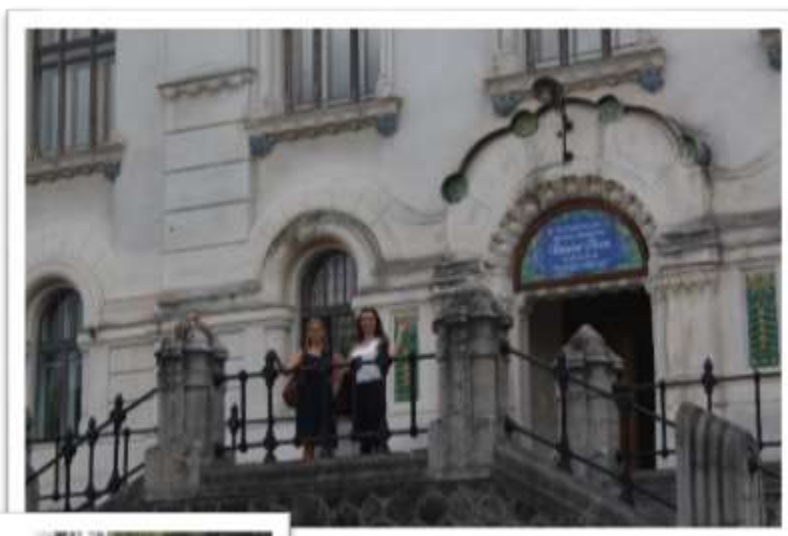
A körséta keretében elsőként a patkó alakú teret és az a fölött magasodó katolikus templomot, majd a Tamási Áron nevet viselő líceum (16. századi jezsuita alapítású református főgimnázium) mai eklektikus-szecessziós épületét és a Tamási Áron szobrot tekintettük meg.

Ezt követően a szintén szecessziós stílusban épült *egykori református kollégiumot* és a mellette található *egykori tanítóképző középiskola* épületét tekintettük meg (535600 Székelyudvarhely,

Márton Áron tér 2.). Ez jelenleg a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Pszichológia és Neveléstudományok Kar Székelyudvarhelyi Kihelyezett Tagozatának ad helyet. A tagozat 1999-es megalakulásától kezdődően a tanító- és óvodapedagógus képzésével része a román felsőoktatásnak, megszakítva ezzel a több évtizedes középiskolai szintű pedagógusképzés hagyományát.

Székelyudvarhely főterén a *Református templom* (1781) és *Orbán Balázs bronzszobra* mellett elhaladva az *Emlékezés parkjához* értünk. A Székelyudvarhelyért Alapítvány által létrehozott szoborpark 12 ismert (és 1 „ismeretlen”) történelmi személyiségnek állít emléket.

A belvárosi körséta végállomása a *Székely támadt vár* (Székelyudvarhely, Tompa László u. 12.) volt, amelyet a XVI. század második felében a székelyek megfélemezésére építették. A megmaradt belső várrom mellett 4 bástyája (Fóris, Hajdú, Bánffy, Telegdy) még ma is látható. A belvárosi körsétát követően, vacsora előtt Székelyudvarhely legrégebbi építészeti műemlékéhez, a 13. századi Jézus Szíve-körkapolnához is ellátogattunk.

✓ **Brassói városnézés:**

A Brassó belvárosában tett séta során elsőként *Brassó főterét* (tanács tér), és a közepén elhelyezkedő régi brassói városházát tekintettük meg. A *Régi Városháza* ma a Brassó megyei Történeti Múzeum fő kiállítóhelye. A főteret elhagyva megérkeztünk az 1385-1477 között késő gótikus stílusban épült szász evangélikus *Fekete templom*hoz, amely Erdély legnagyobb és Európa legkeletibb gótikus temploma is egyben. A templom a „fekete” jelzõt a város 1689-es felégetését követően kapta, ugyanis ekkor gyújtották fel a Habsburgok a császári őrség felállítását ellenző várost, amely következtében a templom falait befeketítette a füst és a korom. Az impozáns méretű templom belsejében megtekintettük magas oszlopaikat, gótikus ablakait és a több mint száz darabból álló török szőnyeggyűjteményét is.

✓ **Erdély természeti szépségeinek megismerése, kirándulás a fogadóintézmény néhány munkatársával:**

Elsőként a *Gyilkos-tó*hoz érve a part menti séta során megtekintettük a természeti képződményt és a fogadóintézmény munkatársai által megismerkedtünk, annak kialakulásának és legendájának történetével. Ezt követően lesétáltunk az 1971-ben védetté nyilvánított, jelenleg a Békás-szoros - Nagyhagymás Nemzeti Park részét képező *Békás-szoros* szurdok völgyén és a Csomád-hegység irányába indultunk tovább. Az erdélyi természeti képződmények után a Zeteváralja mellett található *Zetelaki víztározó*hoz értünk. A Nagy-Küküllő felső szakaszának egyetlen mesterséges tava, amelyet 1976 és 1992 között építettek árvízvédelmi, folyószabályozási célzattal, de a helyiek energetikai, idegenforgalmi és környezetvédelmi céljait is segíti.

✓ *Arad, Nagyszalonta, Nagyvárad meglekintése:*

A városlátogatások során felkerestük költőink, íróinak szülőhelyét és meglekintottuk az Aradi vértanúk emlékhelyét is. Nagyszalontán, a *Csonka-torony* néven ismert a város várának őrtornyát, a benne működő Arany János emlékmúzeummal valamint a központjában lévő református templomot körül ölelő *szoborparkot* (Bocskai István, Kossuth Lajos, Arany János és Nagyszalonta további nagy egyéniségeinek szobraival) is meglekintettük.

II. Románia felnőttképzésének főbb jellemzői

Intézményrendszer

A felnőttképzés intézményrendszere Magyarországon számos szereplőből tevődik össze. Az állami intézmények mellett, megjelennek a profitorientált felnőttképző vállalatok és a nonprofit szervezetek is. Romániában a felnőttképzés intézményrendszere szintén több szereplőtípust foglal magába: Az állami intézményektől, a civil szervezeteken keresztül a profitorientált tevékenységet folytató cégek itt is megjelennek. Legalacsonyabb számban a felnőttképző vállalkozások találhatóak, melynek feltételezhető oka, hogy hiányzik a fizetőképes kereslet a képzések iránt. A két fő irányt a hagyományosan is oktatási feladatokat ellátó intézmények és a civil szervezetek alkotják, főként pályázati forrásokra támaszkodva.

Felnőttképzés támogatottsága

Romániában elsősorban az iskolarendszerű felnőttképzés élvez állami támogatást.

Finanszírozási formák:

Állami költségvetésből finanszírozzák az összes közintézményt, amelyek részt vesznek a felnőttképzésben (oktatási, szakképzési, kulturális, egészségügyi, sport stb.). Ide tartozik a Felnőtt-szakképzés Országos Tanácsának a finanszírozása is, amelyet a Munkaügyi, Társadalmi Szolidaritási és Család- ügyi Minisztériumon keresztül valósítanak meg. Munkanélküliségi segélyalap: ebből finanszírozzák, az Országos Munkaerő-foglalkoztatási Ügynökség révén, az álláskereső/munkanélküli személyek szakképzési programjait, beleértve a regionális és megyei szakképző központok működését is. A Román Kormány és partnereinek hozzájárulása egyes kétoldalú, európai vagy nemzetközi, a felnőttképzés területét megcélzó programokra vonatkozó szerződések keretében. Külföldi támogatás: elsősorban civil szervezetek számára, gyakran valamely nemzetközi szervezetben való tagságuk következtében. Pályázatok: EU-s források. Helyi önkormányzatok költségvetése: a népőiskolák, művelődési házak, kultúrotthonok és más közintézmények, amelyek sajátos tevékenységeket folytatnak. Munkaadói szervezetek és szakszervezetek hozzájárulása: a képzési programok támogatásához megállapodás köthető ezekkel a szervezetekkel mind országos, mind helyi viszonylatban. Országos szakképzési alap: az oktatási rendszeren keresztül megvalósuló folyamatos

szakképzés támogatására. Szponzortámogatások: egyes felnőttképző intézmény vagy program részére nyújtott támogatások. A résztvevő személyek saját forrásai: azon személyek által fizetett tandíjak, akik valamely felnőttképzési programon szeretnének részt venni.

Jogi környezet

A magyar felnőttképzés területén megfigyelhető, hogy hazánkban a felnőttképzés megfelelő jogi szabályozással rendelkezik. A 2013. szeptember elsején hatályba lépő 2013. évi LXXVII. törvény a felnőttképzésről az általános, a szakmai és a nyelvi képzéseket indító intézményeket egyaránt megfelelő információval látja el a képzés szervezési és lebonyolítási követelményeivel kapcsolatosan. A törvény mellett számos rendelet segíti a képző intézmények hatékony munkájának a megvalósítását. Ezzel szemben Romániában még nincs önálló felnőttképzési törvény. Különböző rendeletekkel és törvényekkel törekszenek a felnőttképzés szabályozását megoldani.

Romániában az 1989 utáni időszakot a felnőttképzésről/oktatásról szóló jogszabályok szempontjából három időszakra oszthatjuk.

- 1990-1994: a felnőtt-szakképzés, mint a munkanélküliek szakképzése.
- 1995-2001: a felnőttoktatás/képzés és az élethosszig tartó tanulás megjelenése, párhuzamosan a munkanélküliek szakképzésével.
- 2002-2004: a munkanélküliek szakképzésének módosulása és a felnőttképzési jogszabályok gyakorlatban való alkalmazása.

A 2002-2004-es időszakból kiemelve fontos megjegyezni, hogy a formális oktatás szabályrendszere mellett megjelentek a nem formális és az informális oktatás szabályrendszerei is (2002/375-ös törvény). Továbbá ebben az időszakban a munkanélküliek szakképzése és a felnőttképzés területe különvált, melynek köszönhetően mindkét terület új jogszabályi keretet kapott.

Hátrányos helyzetűek, pályakezdő fiatalok, álláskereső munkaeő-piaci és képzési lehetőségei

Romániában az egyik legveszélyeztetettebb csoportot a munkaeő-piacon a fiatalok csoportja képezi. A fiatalok munkaeő-piacra való nehézkes bekerülésének elsődleges okai között az oktatási kínálat és a munkaeő-piaci kereslet közötti különbség említhető meg, melyet

megerősít az a tény, hogy az országban működő cégek egynegyede nem hajlandó 25 év alatti, fiatal pályakezdőt foglalkoztatni.

Az álláskeresők elhelyezkedési esélyeit segítik elő az országos Foglalkoztatási Ügynökség által nyújtott szolgáltatások. Pl.: Információnyújtás és szakmai tanácsadás; munkaközvetítés a munkakörök és a munkaerőpiac változásait figyelembe véve; tanácsadás és segítségnyújtás a saját vállalkozás beindításához; szakmai képzések és átképzések szervezése stb. Az Országos Foglalkoztatási Ügynökség keretein belül 8 regionális központ működik, melyek az álláskeresők számára képzéseket, átképzéseket, továbbképzéseket szerveznek, az egyének szakmai versenyképességének növelése érdekében. A regionális képző központok megfelelő infrastruktúrával rendelkeznek ahhoz, hogy elméleti és gyakorlati oktatást is szervezzenek. A központok által nyújtott szolgáltatások:

- szakmai fejlesztés – munkát kereső személyek részére, és minden más érdeklődő számára
- tájékoztatás és tanácsadás
- szakmai fejlesztés értékelése és monitoringja
- a képzettek okleveles tanúsítása.

Statisztikai adatok

Magyarország az EU országai között azon tagállamok közé tartozik, ahol a felnőttkori tanulásban való részvétel alacsonynak mondható. Az Európai Unió lakosságának a felnőttkori tanulásban való részvételi arányának az átlaga 2013-ban: 10,5%, ezzel szemben a magyar részvételi arány pedig csupán 3,0%. Magyarországhoz hasonlóan Romániában is alacsony részvételi arányokról beszélhetünk. A 25-64 éves korcsoportban az egész életen át tartó tanulásban résztvevők aránya 2008-ban 1,5%, az egész életen át tartó tanulásban résztvevők arányának emelkedése 2000-2008. között pedig 0,6%.

Összefoglalás

Elmondható, hogy a magyar felnőttképzés sokat fejlődött az utóbbi években. Ez a fejlődés a mennyiségi oktatásról a minőségi oktatásra helyezte a hangsúlyt. A romániai felnőttképzés rendszerében is megjelentek részszabályozások és jó gyakorlatok a felnőttképzés területén.

Számos hazai és uniós forrásból finanszírozott projektet bonyolítanak le a humán erőforrásra történő beruházás kapcsán, azonban az egységes szabályozás és a jól körvonalazható intézményrendszer kialakítása még az elkövetkező 10-12 év feladata lesz, hogy legalább a magyar szintet elérje.

Felhasznált irodalom:

Juhász Erika (2010): A felnőttképzés rendszere a Partiumi térségben. In: Kozma Tamás - Ceglédi Tímea (szerk.) Régió és oktatás: A Partium esete. Debrecen, CHERD-Hungary: Center for Higher Education Research and Development - Hungary, 2010, pp. 251-266.

Márton János (2005): Felnőttképzés Romániában. In:
<http://epa.oszk.hu/00000/00036/00058/pdf/57-83.pdf> (letöltve: 2015.08.01.)

Papp Z. Attila (2005): Kihaszíratlanul. A romániai (magyar) felnőttképzés rendszere.
In. http://erdelyitarsadalom.adatbank.transindex.ro/pdffdok/et6-4_tanulmany_3_3.pdf
(letöltve: 2015.08.05.)

III. A fogadóintézmény felnőttképzési tevékenysége

A szervezet általános adatai

Pontos neve: Modern Üzleti Tudományok Főiskolájának Székelyudvarhelyi Képzési Központja
Székhelye: 535600 Székelyudvarhely, Kőkereszt tér 1.

Telefon/fax: 004-0266-219760, 206084

E-mal: mutf@mutf.ro

Weblap: <http://www.egyetem.ro>

Alapítás dátuma: 1998

Vezetőjének neve: Dr. Geréb László

Főállású alkalmazottak száma: 8 fő

A Modern Üzleti Tudományok Főiskolájának Székelyudvarhelyi Képzési Központja 1998 októberében nyitotta meg kapuit az érdeklődő, tanulni vágyó fiatalok, felnőttek előtt. Az alapítás óta eltelt 17 évben a központ számos változáson, bővítésen ment keresztül, aminek gyümölcsét a jelentkezett hallgatók élvezhetik.

A Kőkereszt tér 1. szám alatt létrejött kihelyezett főiskola volt az első, mely Erdélyben nappali tagozaton, magyar nyelven biztosított oktatást. A CIVITAS Alapítvány után a Székelyudvarhelyért Alapítvány vette át működtetését az intézménynek, majd a magyar állam és helyi vállalkozók anyagi támogatásának jóvoltából bővíthették képzési palettájukat és létrehozhatták az ország első ECDL képesítést nyújtó oktatási központját. 2003-tól kezdve TELC nyelvvizsgaközpontnak is helyet ad épületük, mely hatalmas könnyebbséget jelent a hallgatóknak diplomájuk megszerzésének érdekében. Jelenleg plusz két államilag elismert nyelvvizsgarendszernek is helyet ad: LCCI és ECL.

Képzési palettájuk, nevükből fakadóan, vállalkozások menedzselése szakirányban folyik oktatás és a bolognai folyamatoknak köszönhetően szakirányváltás és bővítés történt. Napjainkban kereskedelem- marketing és marketingkommunikáció témájú oktatást is biztosít az intézmény.

Az idő múlásával, a bővítés és terjeszkedés eredményeképpen egyre nagyobb hangsúly helyeződött és helyeződik a felnőttképzés területére. A gyorsan és dinamikusán változó munkaerő-piaci helyzetnek megfelelően a felnőtt hallgatók számára nagymértékben gyakorlatorientált képzést nyújtanak, mint például az agrármenedzser és pályázatíró

szakemberképzés. A Román Munkaügyi Minisztérium akkreditálásával számos felnőtt képző program működik jelenleg is az intézményben: könyvelő, pincér, bolti eladó, projektmenedzser. Nagy lépés volt az intézmény életében, hogy 2010-től mesterképzések is indultak a győri Széchenyi István Egyetemen közösen indítva. 2011-től kezdve egy új ajtó nyílt ki a képzési központ előtt: új szakot indíthattak (Budapesti Gazdasági Főiskola szervezésében turizmus és vendéglátás alapképzést) és ernyőszerzetté váltak, így hozzájárulva a régió fejlődéséhez.

A kapcsolatok bővülésével humán erőforrás állománya is növekedésnek indult. Jelenleg közel 40 oktatóval állnak kapcsolatban az egyes képzések során. A képzésekhez kapcsolódó munkát a 8 főből álló főállású alkalmazotti gárda látja el, bonyolítja le.

Fejlődése óta számos partnerszervezetre és képzésre tett szert a képzési központ, így jelenleg széles spektrumú skáláról választhatnak a tanulni vágyó fiatalok, felnőttek:

- Edutus Főiskola: kereskedelem, marketing
- Budapesti Gazdasági Főiskola: turizmus
- Széchenyi István Egyetem: management
- Pannon Egyetem: agrármérnök-erdőgazda specializáció
- Óbudai Egyetem: könnyűipari mérnök
- Egyéb felnőtt képző tanfolyamok: nyelvi képzés, szakképzés, informatikai képzés, érettségi felkészítő

Az oktatási központ által megfogalmazott filozófiájukba belefoglalták, hogy a tudás a legjobb befektetés, hiszen ez egy életen át tart, tarthat: *„A folyamatos szakmai fejlődés, a személyes tudásbázis gyarapítása mára olyan meghatározó igények lettek, amelyek fontosságát nem lehet eléggé hangsúlyozni.”*(Geréb 2015:18). Ennek megfelelően számos, rövidebb idejű akkreditált képzéseket, tanfolyamokat kínálnak, melyek egyénre szabottak és megfelelnek a jövő és a munkaerőpiac elvárásainak. Ilyen képzések többek között az általános és üzleti angol, román nyelvtanfolyamok. A nyelvi oktatás mellett szakképzések is megtalálhatóak felnőttképzési kínálatukban: projektmenedzser, pincér, könyvelő, bolti eladó illetve a helyi adottságokhoz igazodva vadgazdálkodó képzés. Az általuk biztosított informatikai képzések is főleg az üzleti életben használatos hardveres és szoftveres tudást adják át tanulóiknak, de természetesen alapszintű számítógép felhasználói ismereteket is oktatnak. A gazdasági vonalon maradván, a régióban egyedülként Multivezető, azaz hatékonyságnövelő programot tartanak. Itt főleg a vállalkozások vezetőinek biztosítanak olyan ismereteket, mint például: érték alapú gondolkodás, vezetői akarat és teljesítmény növelése, teljesítményértékelés alapja, harmonikus

növekedés biztosítása. Elismerésre méltó, hogy kínálatukban gondoltak azokra is, akik valamilyen okból nem tudták megszerezni érettségi bizonyítványukat. Számukra 17 héten keresztül, heti egy alkalommal tartanak elméleti és gyakorlati órákat, szakképzett tanárok vezetésével. Felnőttképzési tevékenységük így nem csak sokszínű, de a különböző célcsoport figyelembe vételével gyakorlatban is serkentik a régió gazdaságát.

Az intézmény a helyi munkaerő-piac sajátosságait figyelembe véve határozta meg a küldetését és célcsoportját, melyben a gazdasági szakemberek magyar nyelven történő képzését emelték ki, melyet azzal támasztanak alá, hogy a régióban a helyi vállalkozók körében komoly gazdasági szakemberhiány tapasztalható. Küldetésük megfogalmazása mellett célokat is kitűztek, melyeket évről évre újra gondolnak és szükség esetén módosítanak:

1. Helyi szakemberhiány megszüntetése
2. Informatika és nyelvoktatás
3. Gyakorlatorientált oktatás
4. Minőség és szakmaiság az oktatási folyamatokban
5. Végzett hallgatók itthon tartása

A képzések mellett az intézmény kapacitásának köszönhetően 2010 óta egy online rádiót is működtetnek, melynek épülete közvetlenül a Kőkereszt téren található képzési központ mellett található. A rádiónál közel 10 alkalmazott dolgozik, szervezi a mindennapokat. A rádió műsorkínálatában a könnyűzenei kínálat mellett a friss, helyi hírek és természetesen a MŰTF képzési kínálata is helyet kap. A rádió számos jótékonysági koncertet, adománygyűjtést indít és népszerűsít a térségben a helyi lakosok megsegítésének érdekében.

IV. Elektronikus felnőttképzési szolgáltatások Romániában és a fogadó intézményben

Romániában a felnőttképzés rendszere a magyarországi viszonylatokhoz képest néhány lépcsőfokkal lentebb áll, ennek ellenére különböző részszabályozások és jó gyakorlatok már megjelentek az utóbbi időkben a felnőttképzés területén. Az elmúlt néhány évben megfigyelhetővé vált egy új irány, amely a digitális tanulás, a digitális szolgáltatásnyújtás irányába mutat. Egyre több képző intézmény él az online rendszerek kínálta lehetőségekkel, ezáltal gyorsítják a különböző képzésekhez kapcsolódó folyamatokat, ill. saját munkatársaik munkáját is megkönnyítik, hiszen ezek az online rendszerek egy sokkal átláthatóbb és könnyebben értelmezhetőbb struktúrát hívnak életre.

A székelyudvarhelyi MÜTF Oktatási Központban tett látogatásunkkor a helyi kollégákkal történt beszélgetésünk során kiderült számunkra, hogy az ő intézményük is egyre inkább nyit az elektronikus felnőttképzési szolgáltatások irányába, valamint az online tananyagok használatára az oktatási tevékenységük során. Elmondásuk alapján nagy áttörést jelentett számukra, amikor e-learning fejlesztéseket, programokat kezdtek el használni munkájuk során, egyfajta számítógéppel segített oktatást, távoktatást megvalósítva. Kollégáik nagy előnyt látják a rendszernek, melynek nagyon sajátos jellemzője, hogy a tanárt egy speciális módon megírt tankönyv, vagy oktatószoftver helyettesíti. Ezt természetesen kiegészítik egyéb kommunikációs csatornákkal is, mint például a telefon vagy az e-mail. További előnyként említették a rendszer rugalmasságát, miszerint a tanuló akkor és ott tanulhat, amikor és ahol neki a legmegfelelőbb, probléma esetén konzultálhat a megnevezett segítő tanárral. Tapasztalataik alapján nagyon jól alkalmazható ez a rendszer a felnőttképzési tevékenységük során, bár megfogalmazták azzal kapcsolatos aggályukat is, hogy a tanulóknak motiválnak kell lenniük a tanulásban, ill. nagyfokú önállósággal is kell rendelkezniük ahhoz, hogy a távoktatásban és online tananyagokban rejlő lehetőségeket sikeresen tudják alkalmazni saját fejlődésük érdekében.

Az interneten bárki hozzáférhet olyan különféle LCMS rendszerekhez (keretrendszerekhez), amelyek nyílt forráskóddal, ingyenes hozzáféréssel működnek. Az ilyen típusú keretrendszerek közül az oktatási központban a Moodle-t használják, amely nálunk, Magyarországon is elterjedt rendszer a felnőttoktatásban és felsőoktatásban egyaránt. A rendszer lényege, hogy közösségeket és felületeket lehet benne létrehozni, melyeket azután információkkal tudunk

feltölteni, például különböző segédanyagokkal és tananyagokkal, melyet a csoportokban lévő tanulók, képzési résztvevők láthatnak és szabadon letölthetnek saját számítógépeikre, okos telefonjaikra, tablet PC-ikre. A létrehozott felület alkalmas továbbá az otthon készített munkák feltöltésére, melyekhez tetszés szerint akár határidők is kapcsolhatók, valamint ellenőrző tesztek is küldhetők a résztvevőknek, így könnyen tudják tudásukat ellenőrizni. A Moodle rendszer ezen túl megkönnyíti a csoporttagok közötti, valamint a csoport és az oktató közti kommunikációt is, hiszen beépített levelezőrendszerrel is rendelkezik.

A magyarországi rendszerhez hasonlóan Romániában is nyújtanak a felnőttképzési célú szervezetek, intézmények felnőttképzési szolgáltatásokat a képzéseikre jelentkezők számára. Az általunk meglátogatott MŰTF Oktatási Központban a hagyományos papír alapú szolgáltatások mellett online, elektronikus szolgáltatások is rendelkezésre állnak. Bevált gyakorlat náluk, hogy az előzetes tudásszint felmérését az esetek többségében már elektronikus formában végzik. Ennek nagy előnye, hogy könnyebben és gyorsabban tudják értékelni az előzetes tudásszintmérőket, ezáltal hamarabb képesek összeállítani a képzésekhez szükséges tananyagokat, eredményesebben képesek visszajelzést adni a jelentkezők számára ismereteik szintjéről, a fejlesztendő területekről, illetve a beszámítási lehetőségekről. További elektronikus, online szolgáltatásként valósul meg intézményükben a képzési szükségletek felmérése, melynek lényege, hogy a jelentkezők számára segítséget nyújtanak olyan formában, hogy feltárják számukra, hogy az általuk kiválasztott szakmai tudás megszerzéséhez milyen képzés elvégzése, kompetenciák megszerzése szükséges. A kapott információk alapján segítséget nyújtanak a kollégák a megfelelő tréningek és képzések kiválasztásában.

V. Egy adaptálható jó gyakorlat bemutatása

A tanulmányi út során a MÜTF Oktatási Központba látogattunk el, ahol a szervezet vezetőinek lehetőségük volt bemutatni különböző tevékenységeiket.

A MÜTF Oktatási Központot 1998-ban alapították, akkoriban még a Modern Üzleti Tudományok Főiskolája nevet viselő tatabányai oktatási intézmény székelyudvarhelyi kihelyezett tagozataként működött. A szervezet elindulása óta négy másik magyarországi intézmény is bekapcsolódott a szervezet oktatási tevékenységébe, a gazdasági jellegű képzéseket kiegészítve műszaki képzésekkel is. A felsőoktatás mellett egyre nagyobb hangsúly helyeződik a felnőttképzésekre, valamint a vállalati együttműködésekre is.

A szervezet egyik példamutató intézkedése, amely jó gyakorlatként adaptálható más szervezetek számára is a helyi vállalkozások fejlesztését célozza meg. Célja többek között arra felhívni a figyelmet, hogy milyen lehetőségek vannak a helyi vállalkozásokban, akár munkaerőpiaci tekintetben is. Dr. Geréb László, a MÜTF Oktatási Központ ügyvezető igazgatója elmondta, többéves oktatási, oktatásszervezési, képzési, vállalkozásfejlesztési és kutatómunkájuk során arra a következtetésre jutottak, hogy a székelyföldi humántőke színvonala egyre romlik, a székely emberek jelentős része egyre fásultabb, kiégett, jövőképpel nélküli. Ugyanakkor a kis- és középvállalkozások ezekkel a problémákkal egy időben munkaerőhiánnyal küzdenek. Dr. Geréb László és Ambrus Tibor nemzetközi tréner, valamint a MÜTF munkatársai elkötelezték Székelyföld fejlődésének elősegítésében, ezért a fejlődést biztosító módszertanok, eljárások kidolgozására érezték elhivatottságot, a gyakorlati életben és a képzésekben szerzett tapasztalataik alapján. Ezekkel próbálják fejleszteni és segíteni a helyi vállalkozások fejlődését és közvetve a régió fejlődését. A MÜTF szerint egy integrált fejlesztési stratégia lehet a megoldás, amely egyrészt fejleszti a vállalatokat, olyan téren, hogy képesek legyenek humán erőforrásukat megfelelően kezelni, másrészt képzés az embereket, annak érdekében, hogy eredményes munkavállalókká váljanak. Erre a módszerre, erre az alapötletre fejlesztették ki a Lámpás programot, amely tulajdonképpen egy módszertan, egy olyan fejlesztési stratégia, amelynek lényege, hogy a munkavállalók és munkaadók egyaránt integrált képzést kapjanak.

A Lámpás Programon belül indította el a szervezet az ún. Pegazus képzést, amely már konkrétan erre a célcsoportra irányult. A Pegazus képzés célja többek között az volt, hogy a

kurzust követően a résztvevők a partnervállalatoknak köszönhetően munkahelyhez jussanak. A program zárásaként fontos volt, hogy egymásra találjanak a munkaadók és munkakeresők. Az eredmények között nem pusztán az állásra találást tartották elsősorúnak, több résztvevő számára hasznos volt a képzésen történő képességfelmérés, a fejlődés módozatának elsajátítása.

A Pegazus képzés már több alkalommal is lezajlott a szervezetnél, és a tapasztalatok és visszajelzések egyre pozitívabb képet mutatnak. A szervezet igazgatója hangsúlyozta, hogy ha ezt a fajta gondolkodásmódot, amit a Pegazus kínál, ki lehetne terjeszteni még több munkavállalóra és még több munkaadóra, és ezen értékrendek alapján találkozhatna a két fél, akkor nem mennének el olyan értékes emberek, akik itt előre tudnák mozdítani az életet. A Pegazus legfontosabb szerepe, hogy megvillantsa, léteznek ilyen értékrendű munkaadók, és akik igazán dolgozni szeretnének, azok találkozhatnak ezzel az értékrenddel.

Maga a képzés egy hétig tart, minden délután, munkaidő után négy és este kilenc óra között, ahol a leadott tananyagra alapozva feladatokat is kaptak a résztvevők, amelyeket másnap délután egy óráig kellett teljesíteni. A résztvevőket teljesítmény szerint szűrték, így ezen szűrők alapján az egyik képzés folyamán az utolsó napra a harmincöt jelentkezőből már csak tizenötön találkozhattak a cégvezetőkkel. Megtudtuk, az említett teendők közé tartozott például, hogy el kellett olvasni Szókratész védőbeszédét, amellyel kapcsolatban véleményt kellett megfogalmazniuk a hallgatóknak arra vonatkozóan, hogy mennyire alkalmazhatók napjainkban a filozófus gondolatai.

A projekt ötletgazdája Ambrus Tibort volt, a képzések koordinátora pedig Pálfi Kinga. Mindketten úgy vélték, hogy a hangsúlyt a képzések alatt a munkakeresők kompetenciáinak felmérésére és továbbfejlesztésére fektették. A több lezajlott képzés tapasztalatai azt mutatták, hogy az újabb jelentkezők már határozottabb elképzelésekkel érkeztek a korábbiakhoz képest. A képzések koordinátora szerint a résztvevők megkapták, megkaphatták a számukra hasznos információkat a munkakereséssel kapcsolatban. Szembesülhettek azzal, miben kell még fejlődniük, megtanulhatták, milyen készségeket várnak el tőlük a munkaadók. Ezen tudás birtokában mindenképpen előnyben lesznek más munkakeresőkkel szemben.

A projektben részt vevő vállalatvezetők közül volt, aki elmondta, hogy a program során többek között olyan alap értékrendeket azonosítottak és tettek rendbe, amelyek egy nagyon korrekt együttműködésnek a feltételei: az adott szó betartása, pontosság, megbízhatóság, nyitottság egy

ügy iránt, a tanulás iránti vágy, vagy akár a teljesítmény szerinti bérezés. A Pegazus program éppen azokat az embereket szólította meg, akik ezen értékek feltételezett hiánya miatt akartak elmenni az országból. Ilyés Ferenc, a MÜTF Oktatási Központ marketingigazgatója szerint a vállalkozók általában egy standard szerint keresik a munkatársakat, a munkakereső pedig gyakran „bebújik” 2-3 oklevél és egy jól megformázott önéletrajz mögé, de nem sikerül egyik félnek megértetnie igazán, hogy ő tulajdonképpen mit szeretne, mire képes, mire volna hajlandó. A Pegazus képzés egyik erénye ez: kiderül, hogy ki milyen kompetenciákkal rendelkezik a valóságban – emelte ki az igazgató.

Magyarországon is több régióban lenne igény hasonló jellegű képzések indítására, amely segíti a vállalkozások és a megfelelő végzettséggel, de még nem teljesen fejlett munkakeresési kompetenciákkal rendelkező munkakeresők egymásra találását.

Felhasznált irodalom:

MÜTF Oktatási Központ (2015): Helyben is lehet boldogulni., In. <http://www.mutf.ro/index.php/hirek/263-mutf-lampas-humantoke>. (letöltve: 2015.08.01.)

Fülöp-Székely Botond (2015): Befejeződött a Pegazus-képzés. In. <http://www.szekelyhon.ro/aktualis/udvarhelyszek/befejezodott-a-pegazus-kepzes>. (letöltve: 2015.08.10.)

VI. Románia természeti és kulturális értékei

A Románia felnőttképzésének megismerése, és az együttműködési lehetőségek felismerése mellett az egyesület fontosnak tartotta, hogy az ország kultúráját, építészeti stílusait, hagyományait, életminőségét is megismerje.

Románia területileg Közép-, Kelet- és Délkelet Európában található. Népessége több mint 23 millió főre tehető, ebből 17 millióan élnek az ország határain belül. Románia etnikai összetételét nézve főleg románok lakják (88,6%), de nagyobb számban élnek magyarok is az

ország területén, számuk megközelíti a 1,5 millió főt. Székelyföldön egy tömbben közel 700 ezer magyar él. Az 1990-es évekig a németek voltak a másik nagy kisebbségi csoport, azonban döntő többségük a kommunizmus bukását követően Németországba települt. A magyarok és a németek főleg Erdélyben élnek. A romák aránya becslések szerint több mint 3-10%. Említendő etnikai csoport a több mint tízezres lélekszámú lengyel kisebbség Suceava megyében, és a szintén tízezresre becsült albánok. Korábban jelentős számú zsidó és örmény lakosság is élt az országban.

Nyelvi megoszlást tekintve Romániában többségében románul beszélnek hivatalos nyelve is a román.

Románia vallási megoszlását tekintve a román állampolgárok többsége (87%) a román ortodox egyház tagjaként ismeri el magát. Katolikus felekezet tagjainak aránya jóval kevesebb (6%), túlnyomórészt Erdély területén élnek. Még kisebb az aránya az evangélikusoknak és reformátusoknak.

Erdély területileg Románia nyugati részét foglalja magába. Azonban ez nem összefüggő terület, 2 nagyobb részre osztható. Egyik Belső-Erdély, mely a Király-hágón túli rész, ez a terület székelyföld, ahol a legnagyobb a magyarok aránya Románián belül. A másik rész Külső-Erdély, amely magába foglalja Partiumot és a Bánság keleti részét.

Erdély legnagyobb városa Kolozsvár, illetve Románia második legnagyobb népességgel bíró városa. Az ország egyik legnagyobb kulturális központja számos középiskolájával, felsőfokú intézményével, mindemellett két színháza és két operája is van. Számos műemléke közül a legnevezetesebbek a Szent Mihály-templom, előtte Fadrusz János Mátyás szobrával, a Farkas utcai református templom, illetve a Bánffy-palota.

Partium legnagyobb városa Nagyvárád, melyet Szent László városának is neveznek, ahol az ő tiszteletére szobor és templom is épült. Kulturális központ, számos magyar szervezet székhelye. Itt található a Fekete Sas palota, ahol az első magyar hivatásos színelőadást tartották. Számos magyar emlékmű, szobor áll a város különböző részein. Ilyenek például több magyar költőé is: József Attila álló szobra, Petőfi Sándor mellszobra, Ady Endre kőből készült büsztje is, akinek múzeumot is állítottak a városban 1955-ben, de a város szülöttje Szigligeti Ede színész mellszobra szintén megtalálható.

Nagyszalonta Nagyváradtól mintegy 35 km-re található. A 18 ezer fős lakosú várost túlnyomórészt magyar nemzetiségűek lakják. Már a honfoglalás előtt lakott területű

Nagyszalontán található a Csokonai-toronyban az Arany János Emlékmúzeum és Városi Galéria. A városban a református templom mellett szobor parkja is van, ahol többek között Arany János teljes alakos szobra is megtalálható. Arany Jánosról elnevezett gimnáziumban magyar nyelven megy az oktatás.

Arad, Arad megye székhelye. 2011-ben a lakosság 10%-a vallotta magát magyar nemzetiségűnek. A városban található az aradi vár, mely barokk stílusban épült. A vár közvetlen közelében található az aradi vértanúk emlékoszlopa. A városban áll a kultúrpalotában a történelmi múzeum, amely főleg 1848-as emlékeket őriz.

Marosvásárhely a történelmi Székelyföld fővárosa. Magyar népesség számát tekintve a legnagyobb magyar lakta terület. A város nevezetességei a vártemplom, melyet a XIV. században építettek. A belvárosban számos neves látnivaló akad ezen kívül is, mint például a Kultúrpalota és a Közigazgatási Palota, melyek szecessziós stílusban épültek.

Székelyudvarhely Hargita megyében található, az Udvarhelyi-medence gazdasági és művelődési központja. Hargita megye második legnépesebb városa. Székelyföld történelmi, társadalom- és művelődéstörténeti központja, s évszázados hagyományokra visszatekintő székhelye. Fontos közúti csomópont, vasúti végállomás. Az Udvarhelyi-medence egyik legkorábbi települése. Székelyföld és a székely székek központja évszázadok óta. Székelyudvarhelyen az idők folyamán viszonylag fejlett intézményhálózat alakult ki. Iskolavárosként emlegetik, hiszen minden negyedik lakója diák. 15 óvodája, 7 elemi-, 10 közép fokú- és 4 szakiskolája, 3 felsőfokú- és 4 távoktatási tagozata van. Az iskolahálózat napjainkban is egyre bővül. Székelyudvarhely első gimnáziumát 1593-ban, Református Kollégiumát pedig 1670-ben alapították. A székelyudvarhelyi Városi Könyvtár és a Tudományos Könyvtár, a Múzeum és a Képtár, valamint a zenei rendezvények közművelődési eredményei országosan és nemzetközileg is elismertek. A városnak Színháza is van, mely nevét Tomcsa Sándorról kapta. 2004-ben a nemzet nagyjainak (történelmim személyek, kiemelkedő erdélyi művészeknek) szoborparkot hoztak létre.

Brassó az erdélyi szászok egykori központja, Erdély délkeleti részén, a Kárpát-kanyarban fekszik. Népessége igen jelentős 400 ezer fő lakja, melynek igen csekély a magyar lakossága 20-25 ezer fő. A brassói irodalmi élete a román, német és magyar egymásra hatások és kapcsolatok közt alakult ki, így elég változatosnak mondható. A reformációnak köszönhetően mind a három irodalmi nyelv kellőképpen tudott érvényesülni, ez megmutatkozik abban, hogy

három különböző nyelvű hírlap is megjelent. Itt fejezte be költői pályáját Zajzoni Rab István, itt adta ki emlékiratit Koós Ferenc. A városban működő első iskolát (és nyomdát) Johannes Honterus alapította. Jelenleg magyar nyelvű oktatás, az Áprily Lajos Líceumban (1-12 osztály) folyik, elemi iskolai szintű magyar oktatás pedig városszerte több iskolában is. A városban 46 óvoda, 28 általános iskola, 7 főiskola, 7 gimnázium, 1 teológiai szeminárium, 11 szakiskola, és 14 egyetemi kar és 4 kollégium működik, meg a repülőakadémia, és 6 magánegyetem.

Brassótól 25 km-re fekszik Töröcsvár, ahol megtalálhatjuk a Drakula várát, amit német lovagok építettek a Déli-Kárpátok védelme érdekében 1215 körül, melyet később Zsigmond újított fel. Ma turisztikai látványossággént szolgál.

Erdély látnivalói közül Gyilkos-tó, Békás-szoros, Szent Anna tó, Zetelaki víztározó igen kiemelkedő és érdekes természeti alkotások.

A Gyilkos-tó a Keleti-Kárpátokban Hargita megye északi részén található. Keletkezéséről számos legenda született, azonban kialakulása egy közeli hegyről lecsúszó törmelékeknek köszönhető, melyet kisebb folyók táplálnak. A tó azonban eltűnőben van a források elapadásának következtében.

Békás-szoros szintén Erdélyben, a Hargita megyei Hagymás-hegységben található. A tektonikus eredetű szurdokvölgyet 1971-ben nyilvánították védetté. A Békás-szorost közrefogó hegycsúcsok: Kis-Cohárd (1344 m), Csíki-bükk (1264 m), Oltár-kő (1154 m), Mária-kő (1125 m).

Szent Anna tó az előzőekhez hasonlóan Hargita megyében található egy kialudt vulkáni kráterben. A tó felszíne 0,22 km², alakja közel kör alakú, medre fokozatosan mélyülő. A víz plankton mennyisége és sótartalma alacsony (32 mg/liter), ennek ellenére a fenékre lerakódott feketésbarna iszap miatt a tó zavarosnak tűnik. A tavat csapadék táplálja, semmilyen patak vagy folyó nem torkollik a tóba.

A Zeteváraljai víztározó a Hargita megyei, Zeteváralja közelében található; a Nagy-Küküllő felső szakaszának egyetlen mesterséges tava.

Építése 1976-ban kezdődött, és 1992-ben fejeződött be. A cél árvízvédelem és folyószabályozás volt, de a helyiek energetikai, idegenforgalmi és környezetvédelmi célok szolgálatát is remélik tőle. Az építés során kb. 3 millió m³ földet mozgattak meg, több mint 70 000 m³ betont használtak fel. A munkálatokat közel 300 ember végezte. A víztározó egyrészt védi a völgymentben elterülő településeket a levonuló árvizektől, másrészt tartós

szárazság esetén biztosítja a Nagy-Küküllő megfelelő vízhozamát. A vízfelület szélessége 400–800 méter, a két elágazásban, a Nagy-Küküllő és a Sikaszó mentén pedig 150–200 m között változik.